

Fremsat den 1. marts 2024 af af Betina Kastbjerg (DD), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Dennis Flydtkjær (DD), Susie Jessen (DD), Charlotte Munch (DD), Peter Skaarup (DD) og Inger Støjberg (DD)

Forslag til folketingsbeslutning

om ophør af sociale ydelser under afsoning af en foranstaltningsdom eller varetægtsfængsling i retspsykiatrien

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2024 at fremsætte et lovforslag, som sidestiller en foranstaltningsdom og en varetægtsfængsling i retspsykiatrien med afsoning af en fængselsdom eller varetægtsfængsling, så man ikke kan modtage sociale ydelser under en foranstaltningsdom eller varetægtsfængsling i retspsykiatrien.

Bemærkninger til forslaget

Baggrund

Det generelle udgangspunkt for modtagelse af sociale ydelser i Danmark er, at indsatte i fængsler ikke kan modtage sociale ydelser under strafafsoning, jf. Retsudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 169, folketingsåret 2016-17. Reglerne om ophør af udbetalingen af sociale ydelser gælder dog ikke for personer, der enten afsoner en foranstaltningsdom i retspsykiatrien eller er varetægtsfængslet i retspsykiatrien, jf. Beskæftigelsesudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 193, folketingsåret 2022-23, 2. samling. Det betyder f.eks., at en person, der afsoner en straf i retspsykiatrien, kan modtage førtidspension eller kontanthjælpsydelse.

Forslagsstillerne finder det forkert, at der er forskel på muligheden for at modtage sociale forsørgelsesydelse for personer, der afsoner en foranstaltningsdom, eller som er varetægtsfængslet i retspsykiatrien, og personer, der er varetægtsfængslet eller indsat i arresthuse og fængsler. Ingen, der er dømt til forvaring eller fængselsstraf, bør kunne modtage skatteyderbetalte offentlige ydelser, når de afsoner deres straf.

Derfor foreslås det at pålægge regeringen at ændre reglerne, så det sikres, at udbetalingen af offentlige forsørgelsesydelse også ophører, når en person afsoner en behandlingsdom på en retspsykiatrisk afdeling.

Alt for mange i retspsykiatrien får udbetalt ydelser

Beskæftigelsesministeren har i et svar til Folketinget oplyst, at ud af de i alt 513 personer, som var varetægtsfængslet eller indlagt til afsoning af en dom i retspsykiatrien i 2021, modtog hele 290 personer sociale ydelser. Af de 290 modtog 158 førtidspension, 109 modtog kontanthjælpsydelse, 10 modtog folkepension eller efterløn, og 13 modtog øvrige ydelser.

På baggrund af disse tal har beskæftigelsesministeren givet udtryk for, at ministeren vil »undersøge, om og hvordan udbetalinger under afsoning i retspsykiatrien kan stoppes«.

jf. Beskæftigelsesudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 193, folketingsåret 2022-23, 2. samling). Indtil videre er der intet sket, og det er ifølge forslagsstillerne en fuldstændig uholdbar situation.

Hvis man modtager førtidspension, mens man afsoner en foranstaltningsdom i retspsykiatrien, indebærer det, at man som enlig kan modtage en månedlig ydelse på 20.370 kr. (2024-niveau) før skat (»Førtidspension. Kend regler og satser for førtidspension 2024«, www.aeldresagen.dk).

Derudover adskiller forholdene under afsoning i retspsykiatrien sig også markant fra forholdene for personer, der afsoner en almindelig fængselsstraf, da de foranstaltningdømte i retspsykiatrien ikke behøver betale for kost og logi, jf. Sundheds- og Ældreudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 1.231, folketingsåret 2017-18.

Dermed kan personer, der afsoner i retspsykiatrien, modtage et ganske betydeligt beløb, mens de afsoner deres straf. Dette understreger for forslagsstillerne, at der er noget fundamentalt galt med de nuværende regler for ophør af sociale forsørgelsesydelse under afsoning af domme.

Forslagsstillerne mener ikke, at kriminelle bør have mulighed for at afsoner en dom, samtidig med at de kan modtage store offentlige summer. Det må aldrig være sådan, at en forbryder kan spare flere tusinde kroner op hver måned under en behandlingsdom. En forbryder skal straffes, ikke belønnes økonomisk. Derfor foreslås det at pålægge regeringen at fremsætte et lovforslag, der ændrer de nuværende regler omgående.

Økonomiske konsekvenser

Forslagsstillerne forventer, at forslaget vil medføre færre udgifter til udbetaling af sociale forsørgelsesydelse, da der skal udbetales færre ydelser til kriminelle.

Skriftlig fremsættelse

Betina Kastbjerg (DD):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ophør af sociale ydelser under afsoning af en foranstaltningsdom eller varetægtsfængsling i retspsykiatrien.

(Beslutningsforslag nr. B 154)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.